

Inflació i tipus d'interès

Després d'una llarga temporada amb estabilitat de preus i tipus d'interès molt baixos, les economies més riques del món, la nord-americana, l'europea i la japonesa, semblen orientar-se vers una nova etapa en la que s'aplicarien uns tipus d'interès més elevats i en que s'incrementarien les tensions inflacionistes.

La repercusió en una bona part d'aquestes economies d'una alça en els tipus d'interès, pot frenar o limitar bona part de les expectatives de creixement per aquest any i el proper. En ser el consum l'element més dinàmic de les nostres economies i en dependre en bona part del crèdit fàcil pels baixos tipus d'interès, una variació a l'alça d'aquest, obviament portaria a un descens del consum i de l'impuls que aquest dona a les nostres economies.

En el món econòmicament més desenvolupat, hem viscut un llarg període en el que el cost del diner ha estat molt baix. Les taxes anuals en els mercats financers assenyalen un 0,02 per cent al Japó, 1,19 als Estats Units i un 2,52 a l'Eurozona. Si ho comparem amb les respectives taxes d'inflació, -0,2 al Japó, 1,18 als Estats Units i 1,7 a l'Eurozona-, hom veu que el cost real del diner és molt baix, i és el que explica, per exemple, que l'endeutament en cinc anys de les famílies a l'Estat Espanyol s'hagi doblat, i també la extraordinària expansió del mercat immobiliari gràcies a les facilitats en el mercat hipotecari.

En principi, les previsions d'unes pressions inflacionistes són limitades i en el cas de l'Eurozona, es continua mantenint l'objectiu d'un nivell màxim del 2 per cent. Amb tot, l'evolució i la pressió de les acusades alces del preu del petroli i la inestabilitat que es percep en l'escena política internacional, podria intensificar els moviments especulatius que aniria en detriment de l'estabilitat de preus i en contra d'assolir les taxes previstes de creixement. Els moviments borsaris han assenyalat aquesta inquietud.

En tot cas, un increment moderat dels tipus d'interès, que no arribi a posar en perill la capacitat de les economies domèstiques per retornar els crèdits compromesos, pot tenir alguns efectes positius que cal tenir en compte. En primer lloc, uns tipus d'interès més alts porten a una millor remuneració de l'estalvi i a generar una orientació vers un millor equilibri en els mercats, entre recursos aplicats disponibles i capacitat d'endeutament. En definitiva, un sanejament en els mercats excessivament endeutats. Per altra banda, es reequilibraria la situació en els mercats, ja massa dependent d'un cost insignificant del diner, el que, a llarg termini sempre resulta perillós. Es consolida un cert grau d'irracionalitat en l'assignació de recursos que en ser sempre limitats, han d'assenyalar una més gran i millor aplicació dels mateixos. Ja hem destacat que una continuïtat en el model actual es corre el perill de caure en un model deflacionari, com el que porta patint des de fa més d'una dècada l'economia japonesa.

El problema és trobar l'equilibri adequat i saber-lo aplicar per assegurar una evolució positiva entre consum i inversió, estalvi i endeutament, increment en l'economia real i resposta adequada dels que experimenten els mercats financers. És el que s'hauria d'aconseguir amb una alça moderada dels tipus d'interés tot mantenint controlada la inflació.

Carles A. Gasòliba
President de la Comissió d'Economia
i Hisenda del Senat